Primă instanţă: Judecătoria Chișinău (sediul central) (judecător Nicolae Șova)
Dosarul nr. 2ri-440/24
2-19112212-02-2ri-14082024

D E C I Z I E

02 decembrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componenţa sa:
Preşedintele completului, judecătorul Anton Marina
Judecătorii Mămăligă Natalia
Cojocaru Olga

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de către lichidatorul S.R.L. ”Volmars-Com”, Melnic Vitalie,

în procedura de insolvabilitate a S.R.L. ”Volmars-Com”, la cererea lichidatorului Melnic Vitalie cu privire la încasarea de la membrul organelor de conducere a debitorului S.R.L. ”Volmars-Com” în persoana administratorului și asociatului unic Șeremetiev Vladimir a remunerației fixe pentru perioada exercitării atribuțiilor de lichidator,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 24 iulie 2024, prin care cererea a fost respinsă,-

c o n s t a t ă :

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2017 s-a constatat insolvabilitatea debitorului S.C. „Volmars-Com” S.R.L. și s-a intentat procesul de insolvabilitate, în calitate de administrator al debitorului S.C. „Volmars-Com” S.R.L. – Iovu Oleg.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2018, a fost transmisă cauza după competență instanței de drept comun, Judecătoriei Chișinău, fiind repartizată judecătorului la 19 aprilie 2018. La 11 iunie 2018, lichidatorul S.C. „Volmars-Com” S.R.L., Iovu Oleg a depus raportul, în care a menționat faptul că, la ședința adunării creditorilor din 07 iunie 2018 a fost luată decizia de a desemna în funcția de lichidator al S.C. „Volmars-Com” S.R.L., Puiu Albert.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 iunie 2018, a fost admisă propunerea adunării creditorilor S.R.L. ”Volmars-Com” privind desemnarea unui alt lichidator. S-a desemnat în calitate de lichidator al S.R.L. ”Volmars-Com”, administratorul autorizat Puiu Albert, deținătorul autorizației nr.168 din 19.01.2015, eliberată de Ministerul Justiției al RM.

Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul centru din 20 august 2019 s-a desemnat în funcția de lichidator al S.R.L. „Volmars-Com” (în procedura falimentului), Melnic Vitalie, deținătorul autorizației nr. 157 din 19.01.2015 eliberată de Ministerul Justiției al RM.

La data de 04 martie 2024, lichidatorul Melnic Vitalie a formulat o cerere cu privire la încasarea de la membrul organelor de conducere a debitorului Societății cu răspundere limitată ”Volmars Com” în persoana administratorului și asociatului unic Șeremetiev Vladimir a remuneraţiei fixe pentru perioada exercitării atribuțiilor de lichidator în sumă de 350 000 lei.

A comunicat lichidatorul că, în cadrul exercitării atribuțiilor a constatat că, potrivit art. 247 al Legii insolvabilității, organele de conducere a S.R.L. „Volmars-Com” constituie din administratorul și unicul asociat al debitorului - Șeremetiev Vladimir.

Notează lichidatorul Melnic că la adunarea creditorilor din 05 iunie 2019 s-a hotărât aprobarea coeficientului 6 de onorariu fix al subsemnatului, ceea ce constituie 16 650 lei lunar în anul 2019 (total 66 600,00 lei pentru 2019 (4 luni calendaristice)) și 17 610 lei lunar pentru anul 2020 (total 211 320 lei pentru 2020 (12 luni calendaristice)), 17 610 lei lunar pentru anul 2021 (2 935 lei*6, deci total 211 320 pentru 2021 (12 luni calendaristice)), 21 000 lunar pentru 2022 (3 500 lei *6, deci 252 000 pentru anul 2022(12 luni calendaristice)), 24 000 lei lunar pentru anul 2023 în total 288 000 lei pentru 2023 (12 luni calendaristice)).

Astfel, pentru perioada 01.09.2019-31.12.2023 onorariul calculat în conformitate cu prevederile nominalizate este de 66 600,00 + 211 320 + 211 320 + 252 000+288 000,00 = 777 240 lei (cu excepția anului 2024).

De asemenea lichidatorul indică că suma respectivă depășește lucru efectiv prestat de lichidator în cadrul procesului de insolvabilitate, motiv din care solicită încasarea sumei de 350 000 lei, care este apreciată ca fiind rezonabilă și proporțională pentru circa 4 ani de activitate.

În drept lichidatorul își întemeiază cererea pe prevederile art. 66 alin.(l) lit. e), 70 alin. (1), (3-4) și (13), 52 alin. (1), 247 alin. (1), (2) al Legii insolvabilității și pct. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 165 din 09.03.2010, cu privire la cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real și modificărilor ulterioare, cuantumul respectiv este: pentru anul 2019 - 2 775 lei lunar, pentru anul 2020 - 2 935 lei lunar.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 24 iulie 2024, s-a respins cererea cererea lichidatorului Melnic Vitalie cu privire la încasarea de la membrul organelor de conducere a debitorului Societății cu răspundere limitată ”Volmars Com” în persoana administratorului și asociatului unic Șeremetiev Vladimir a remunerației fixe pentru perioada exercitării atribuțiilor de lichidator în sumă de 350 000 lei, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la data de 02 august 2024, lichidatorul S.R.L. ”Volmars-Com”, Melnic Vitalie a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 24 iulie 2024, solicitînd admiterea cererii de recurs, casarea integrală a încheierii, cu admiterea cererii privind încasarea remunarației pentru exercitarea funcției de lichidator.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, consideră încheierea neîntemeiată și pasibil de a fi casată, fiind adoptată cu încălcarea normelor de drept material și procedural.

Relevă că, în cadrul procesului de insolvabilitate, ulterior întreprinderii tuturor măsurilor de rigoare, s-a stabilit lipsa bunurilor, care pot fi incluse în masa debitoare, respectiv cheltuielile procedurale nu era posibil recuperat prin valorificarea acestora.

În continuare indică că, remunerația administratorului/lichidatorului nu derivă din relații contractuale civile în care de obicei urmează a fi demonstrată culpa. Natura juridică a prestației administratorului/lichidatorului în cadrul procesului de insolvabilitate este o activitate de liber profesionist de interes public. Deci, nu poate fi invocată și probată culpa anumitor persoane la stabilirea remunerației administratorului/lichidatorului.

Ținând cont de complexitatea acestui caz, dar și de volumul de lucru efectuat de lichidator, consideră că este posibil de admite incasarea remuneratie în suma solicitata pentru o perioadă de 2019-2023, care și urmează a fi încasată din contul administratorului debitorului insolvabil.

Solicită admiterea recursului, casarea încheierii recurate cu admiterea cererii privind încasarea remunerației lichidatorului din contul organelor de con ducere în marime de 350 000,00 lei.

La data de 29 noiembrie 2024, Șeremetiv Vladimir și avocatul Constantin Brînza, au depus referință asupra cererii de recurs, solicitînd respingerea recursului și menținerea închierii primei insanțe, menționînd că pe parcursul examinării cauzei, adminustratorul autorizat Melnic Andrei nu a prezentat probe pertinente despre fapta ilicită, vinovăția, legătura cauzală dintre faptă și urmările provocate de asociatul unic al S.R.L. ”Volmars-Com”-Șeremetiev Vladimir.

Conform art. 8 alin. (2) din Legea insolvabilității, nr. 149 din 29 iunie 2012, încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării și numai în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. Termenul de recurs, precum și recursul declarat nu suspendă executarea încheierilor instanței de insolvabilitate.

Colegiul judiciar atestă că încheierea contestată a fost pronunțată la data de 24 iulie 2024, cu participarea lichidatorului, iar recursul a fost depus la data de 02 august 2024, cu respectarea termenului legal de contestare.

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs şi a materialelor din dosar, Colegiul judiciar consideră recursul întemeiat şi care urmează a fi admis, din următoarele motive.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Conform art. 427 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanţa de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

Din actele cauzei rezultă cert că, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2017 s-a constatat insolvabilitatea debitorului S.C. „Volmars-Com” S.R.L. și s-a intentat procesul de insolvabilitate, în calitate de administrator al debitorului S.C. „Volmars-Com” S.R.L. – Iovu Oleg.

Potrivit încheierii Judectaoriei Chisinau sediul central din 20 august 2019 s-a dispus numirea în calitate de lichidator al debitorului S.R.L. ”Volmars-Com”, administratorul autorizat Melnic Vitalie.

La data de 04 martie 2024, lichidatorul Melnic Vitalie a formulat o cerere cu privire la încasarea de la membrul organelor de conducere a debitorului Societății cu răspundere limitată ”Volmars Com” în persoana administratorului și asociatului unic Șeremetiev Vladimir a remuneraţiei fixe pentru perioada exercitării atribuțiilor de lichidator în sumă de 350 000 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 24 iulie 2024, s-a respins cererea cererea lichidatorului Melnic Vitalie cu privire la încasarea de la membrul organelor de conducere a debitorului Societății cu răspundere limitată ”Volmars Com” în persoana administratorului și asociatului unic Șeremetiev Vladimir a remuneraţiei fixe pentru perioada exercitării atribuțiilor de lichidator în sumă de 350 000 lei, ca fiind neîntemeiată.

În argumentarea soluției emise de către instanța de insolvabilitate, a conchis că, lichidatorul nu a prezentat probe concludente, ce ar demonstra culpa administratorului Șeremetiev Vladimir cu privire la starea de insolvabilitate a întreprinderii.

Colegiul judiciar apreciază ca fiind nefondată soluția instanței de fond privind respingerea cererii administratorului autorizat Melnic Vitalie cu privire încasarea remunerației pentru exercitarea funcției de lichidator al S.R.L. ”Volmars-Com” din contul membrilor organelor de conducere a debitorului, în persoana administratorului statutar Șeremetiev Vladimir.

În motivarea concluziei, Colegiul judiciar notează că, în conformitate cu art. 52 alin. (1) lit. b) din Legea insolvabilității, cheltuielile procesului de insolvabilitate includ remuneraţia şi cheltuielile administratorului provizoriu, ale administratorului insolvabilității/ lichidatorului, dacă au fost prevăzute.

Astfel, materialele cauzei denotă faptul că, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2017 s-a constatat insolvabilitatea debitorului S.C. „Volmars-Com” S.R.L. și s-a intentat procesul de insolvabilitate, în calitate de administrator al debitorului S.C. „Volmars-Com” S.R.L. – Iovu Oleg.

Iar prin încheierea Judecătoriei Chisinau sediul central din 20 august 2019 s-a dispus numirea în calitate de lichidator al debitorului S.R.L. ”Volmars-Com”, administratorul autorizat Melnic Vitalie.

În conformitate cu prevederile art. 70 alin. (1) ,(2), (3), (4), (12), (13) al Legii insolvabilităţii, pentru îndeplinirea funcţiilor, administratorul/lichidatorul are dreptul la remuneraţie şi la compensarea cheltuielilor aferente. Remuneraţia administratorului/lichidatorului se constituie din onorarii fixe şi onorarii de succes sub formă procentuală şi se achită în monedă naţională, inclusiv în cazul în care remuneraţia se determină în funcţie de creanţe/sume în valută străină. Cuantumul onorariul fix al administratorului/lichidatorului se stabileşte de către comitetul creditorilor ori, în cazul în care acesta nu este constituit, de către adunarea creditorilor prin negocieri. Acest cuantum nu poate fi mai mic de coeficientul mediu de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariului de funcţie al conducătorilor încadraţi în unităţi care nu aplică sistemul de salarizare bazat pe reţeaua tarifară unică de salarizare, înmulţit la cuantumul minim garantat al salariului din sectorul real la unităţile cu autonomie financiară. Onorariul fix stabilit pentru administrator/lichidator se plăteşte lunar din patrimoniul debitorului. Cheltuielile aferente procedurii instituite prin prezenta lege, inclusiv cheltuielile de publicare, notificare, convocare şi comunicare a actelor de procedură efectuate de către administrator/lichidator vor fi suportate din patrimoniul debitorului. În cazul în care se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvabilitate sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum şi compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească, în obligaţia organelor de conducere ale debitorului consemnate la art.247.

Este de menționat că, potrivit art.3 din Legea nr.161 din 18 iulie 2014 cu privire la administratorii autorizați, administratorii autorizați desfășoară o activitate de „liber profesionist de interes public”. Aceștia nu acționează în interes personal, ci în interesul bunei desfășurări a procesului de insolvabilitate, iar Legea insolvabilității, prevede în mod obligatoriu participarea administratorilor autorizați în procesele de insolvabilitate, fiind imposibilă derularea unui proces de insolvabilitate în lipsa acestora.

Mai mult, art.66 alin.(1) lit.e) Legea insolvabilității, prevede expres dreptul administratorului insolvabilității și lichidatorului la primirea remunerației în modul stabilit de lege.

Iar art.32 și art. 70 din Legea insolvabilității prevăd modalitatea, dar și cercul de persoane de la care această remunerație poate fi încasată în cazul lipsei masei debitoare. De fapt, remunerația pentru executarea funcției de administrator sau lichidator în cadrul cauzelor de insolvabilitate este unica sursă de existență a unui administrator autorizat, or această specialitate este concepută anume pentru activitatea în cadrul proceselor de insolvabilitate.

Cum rezultă din materialele cauzei, în calitate de administrator al S.R.L. ”Volmars-Com” la data intentării procesului de insolvabilitate figura Șeremetiev Vadimir. Totodată în speță, s-a constatat că debitorul S.R.L. ”Volmars-Com” nu deține careva bunuri sau mijloace financiare pentru a acoperi cheltuielile procesului, considerent din care, față de acesta a fost intentată procedura simplificată a falimentului.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului RM nr. 165 din 09 martie 2010 (abrogată prin HG nr. 670 din 29.09.2022), cu modificările ulterioare, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real pentru întreprinderi cu autonomie financiară, începând cu 1 mai 2019, se stabilește în mărime de 16,42 lei pe oră, sau 2775 lei pe lună, calculat pentru un program complet de lucru în medie de 169 de ore pe lună; începând cu 1 ianuarie 2021, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real (la întreprinderi, organizații, instituții cu autonomie financiară, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, în continuare – unități) se stabilește în mărime de 17,37 lei pe oră, sau 2935 de lei pe lună, calculat pentru un program complet de lucru în medie de 169 de ore pe lună; începând cu 1 aprilie 2022, se stabilește în mărime de 20,71 lei pe oră, sau 3 500 de lei pe lună, calculat pentru un program complet de lucru în medie de 169 de ore pe lună.

Iar prin Hotărârea Guvernului RM nr. 670 din 29 septembrie 2022 (abrogată la 01.01.2024), cu modificările ulterioare, s-a stabilit salariul minim pe țară în cuantum de 3 500 de lei lunar pentru un program complet de lucru de 169 de ore (în medie pe lună), ceea ce reprezintă 20,71 lei pe oră; s-a stabilit, începând cu 1 ianuarie 2023, salariul minim pe țară în cuantum de 4000 lei lunar pentru un program complet de lucru de 169 de ore (în medie pe lună), ceea ce reprezintă 23,67 lei pe oră.

Concomitent, instanţa de recurs reține că, coeficientul mediu prevăzut pentru conducătorii unității conform anexei nr. 4 a Hotărârii Guvernului nr. 743 din 11 iunie 2002 cu privire la salarizarea angajaţilor din unităţile cu autonomie financiară este ”6”, având în vedere că coeficientul minim este ”4” iar coeficientul maxim ”8”.

Reieșind din conținutul cererii depuse, se constatată că lichidatorul Melnic Vitalie solicită încasarea remunerației fixe pentru perioada de activitate în calitate de lichidator al S.R.L. ”Volmars-Com” de la 01.09.2019-31.12.2023, în sumă de 350 000 lei.

Astfel, Colegiul judiciar reține că, modalitatea de calcul a remunerației administratorului autorizat Melnic Vitalie urmează a fi efectuată nu doar în corespundere cu Hotărârea Guvernului RM nr. 743 din 11 iunie 2002 şi Hotărârea Guvernului nr. 165 din 09.03.2010 (abrogată la 29.09.2022) și Hotărîrea Guvernului RM nr. 670 din 29 septembrie 2022 (abrogată la 01.01.2024), dar instanța urmează să țină cont de complexitatea procedurii, lucrul efectiv efectuat de administratorul autorizat confirmat documentar și durata de timp necesară pentru desfășurarea activităților specifice atribuțiilor sale funcționale.

La caz, Colegiul judiciar consideră necesar de a admite parțial cererea lichidatorului cu privire la încasarea remuneraţiei pentru exercitarea funcției de lichidator al S.R.L. ”Volmars-

Com” și de a încasa suma de 6 000 lei cu titlu de remuneraţie în urma exercitării funcției de lichidator, or analizând complexitatea lucrului efectuat de administratorul autorizat Melnic Vitalie, în calitate de lichidator al debitorului S.R.L. ”Volmars-Com”, instanța de recurs consideră că suma de 6 000 lei, este una reală, rezonabil și necesară la caz.

Instanța de recurs observă că, în cererea depusă nu se indică concret acțiunile întreprinse şi timpul efectiv lucrat, solicitându-se onorariul în sumă de 350 000 lei, fără a justifica lucrul efectuat în această perioadă și cheltuielile invocat a fi suportate, ceea ce este inadmisibil, și aceasta în afara oricărui dubiu rezonabil, administratorul autorizat Melnic Vitalie nu şi-a concentrat activitatea în toată această perioadă exclusiv doar pe exercitarea atribuţiilor funcţionale referitor la debitorul S.R.L. ”Volmars-Com”.

Art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Prin urmare, administratorului autorizat Melnic Vitalie urma să probeze prin mijloace de probă admisibile şi pertinente lucrul efectiv realizat în funcţia de lichidator al S.R.L. ”Volmars-Com” și cheltuielile suportate.

Totodată, Colegiul judiciar relevă că, administratorul autorizat a solicitat încasarea remunerației pentru exercitarea funcției de lichidator al S.R.L. ”Volmars-Com” pentru o perioadă mai mare de 4 ani (01.09.2019-31.12.2023). La acest aspect, Colegiul judiciar constată că, prelungirea termenului procedurii simplificate a falimentului nu-i pot fi imputată organelor de conducere ale debitorului, deoarece pe parcursul acestei perioade, lichidatorul nu a depistat nici un bun al debitorului, adică activitatea acestuia nu s-a soldat cu un succes.

Din considerentul că, la moment, debitorul nu dispune de bunuri care pot fi incluse în masa debitoare, instanța consideră că cererea lichidatorului– Melnic Vitalie privind trecerea remunerației în obligația organelor de conducere ale debitorului urmează a fi admisă parțial, și dispusă încasarea sumei de 6 000 lei cu titlu de remuneraţie în urma exercitării funcției de lichidator.

În continuare, Colegiul judiciar va aprecia critic concluzia instanței de fond precum că, la materialele cauzei lipsesc probe care să confirme culpa administratorului Șeremetiev Vladimir în cauzarea stării de insolvabilitate a debitorului S.R.L. ”Volmars-Com”, invocând pct. 79 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 09 iunie 2020 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 70 alineatele (3) și (13) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

De notat că, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 09 iunie 2020 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 70 alin. (3) și (13) din Legea insolvabilității, s-au declarat constituționale textele „le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului” din art. 32 alin. (2) și „în obligația organelor de conducere a debitorului” din art. 70 alin. (13) ale Legii insolvabilității, în măsura în care le este demonstrată culpa la apariția stării de insolvabilitate.

Reieșind din prevederile acestei hotărâri, administratorul provizoriu, administratorul insolvabilității/ lichidatorul ar putea pretinde la încasarea remunerației pentru munca depusă, în dependență de existența culpei persoanelor prevăzute expres în art. 32 alin. (2) și 70 alin. (13) din Legea insolvabilității.

Totuși, potrivit art. 3 din Legea nr. 161 din 18 iulie 2014 cu privire la administratorii autorizați, administratorii autorizați desfășoară o activitate de „liber profesionist de interes public”. Respectiv, aceștia nu acționează în interes personal, ci în interesul bunei desfășurări a procesului de insolvabilitate, or, Legea insolvabilității, prevede în mod obligatoriu participarea

administratorilor autorizați în procesele de insolvabilitate, fiind imposibilă derularea unui proces de insolvabilitate în lipsa acestora.

Colegiul judiciar remarcă că, potrivit articolului 1 din Protocolul nr. 1 al Convenției Europene a Dreptului Omului, orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale.

La fel, și legiuitorul național a reglementat la art. 66 alin. (1) lit. e) Legea insolvabilității expres dreptul administratorului insolvabilității și lichidatorului la primirea remunerației în modul stabilit de lege.

Astfel, dreptul de a fi remunerat pentru activitatea realizată în cadrul procesului de insolvabilitate, fiind conferit de legiuitor, s-a creat o „așteptare legitimă" a administratorului/ lichidatorului de fi răsplătit pentru munca efectiv realizată în cadrul procesului de insolvabilitate, constituind un drept patrimonial al ultimului. Prin urmare, așteptarea legitimă de a obține o remunerație pentru munca sa, beneficiază de protecția oferită de art. 1 din Protocolul nr. 1 al CEDO.

Subsecvent, Colegiul judiciar consideră că, remunerația administratorului autorizat reprezintă un „bun", iar interesul administratorului autorizat, care participă în cadrul unui proces de insolvabilitate este obținerea în proprietatea sa acestui bun. La caz, exercitând atribuțiile de lichidator, administratorul autorizat, în temeiul dreptului reglementat expres de legiuitor este interesat și este justificat să-și revendice acest drept în cadrul procesului de insolvabilitate.

La soluționarea chestiunii de încasarea a remunerației administratorului autorizat pentru munca depusă în cadrul procesului de insolvabilitate, din perspectiva art. 54 din Constituția Republicii Moldova apare un conflict de drepturi. Unul este dreptul de proprietate al persoanelor fizice indicate art. 32 alin. (2) și 70 alin. (13) din Legea insolvabilității. Alt drept, situat de cealaltă parte a conflictului, dreptul de proprietate al administratorului autorizat, care participă în cadrul procesului de insolvabilitate.

Astfel, în cazul admiterii cererii de încasare a remunerației, va exista problema unei ingerințe în dreptul de proprietate al persoanelor fizice, indicate la art. 32 alin. (2) și 70 alin. (13) din Legea insolvabilității, iar în cazul respingerii cererii de încasare a remunerației va apărea problema lezării dreptului de proprietate al administratorului autorizat.

Analizând echilibru dintre aceste două drepturi concurente, Colegiul judiciar conchide că în speța dedusă judecății prevalează dreptul de proprietate al administratorului autorizat.

În argumentarea acestei poziții, Colegiul judiciar reține că, potrivit art. 1 alin. (1) din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, antreprenoriatul este activitatea de fabricare a producției, executare a lucrărilor și prestare a serviciilor, desfășurată de cetățeni și de asociațiile acestora în mod independent, din proprie inițiativă, în numele lor, pe riscul propriu și sub răspunderea lor patrimonială cu scopul de a-și asigura o sursă permanentă de venituri. Deci, persoana care a hotărât să practice antreprenorialul este conștientă că poate surveni și starea de insolvabilitate din care motive obiective, care nu depind de el personal, dar totuși își asumă acest risc. În viziunea Colegiului, termenul „pe riscul propriu" include și riscul de a suporta cheltuielile legate de procesul de insolvabilitate, în cazul survenirii acesteia, după cum o face în situația când societatea este lichidată, conform normelor prevăzute de Codul civil, ci nu potrivit Legii insolvabilității.

O situație opusă o identificăm în cazul încasării remunerației administratorului autorizat pentru munca efectuată în cadrul cauzei de insolvabilitate. În primul rând obligativitatea participării administratorului statutar în cadrul unui proces de insolvabilitate este prevăzută de Legea insolvabilității. Conform prevederilor legislației în vigoare, candidatura administratorului

provizoriu, la etapa provizorie, este propusă de creditorul care depune cererea introductivă. Creditorul sau debitorul, care a depus cererea introductivă propune candidatura administratorului insolvabilității sau a lichidatorului. În cazul când astfel de propuneri din partea persoanelor care au depus cereri introductive nu survin, instanța desemnează din oficiu candidatura unui administrator al insolvabilității/lichidator.

Însă, nici într-o situație din cele indicate supra, nu se solicită consimțământul administratorului autorizat, acesta fiind obligat de a executa diferite funcții în cadrul unui proces de insolvabilitate, în baza actelor de dispoziție (încheierii de admitere spre examinare a cererii introductive sau a hotărârii de admitere cererii introductive). Astfel, în cazul când nu vor fi identificate persoane culpabile în survenirea insolvabilității, remunerația administratorului autorizat nu va fi achitată, la fel ca și cheltuielile suportate pe parcursul desfășurării procesului de insolvabilitate.

Față de cele ce preced, Colegiul judiciar consideră că, încasarea remunerației administratorului autorizat doar în cazul stabilirii culpei persoanei în apariția stării de insolvabilitate de la care această remunerație urmează a fi încasată, prejudiciază dreptul de proprietate al administratorilor autorizați.

Mai mult ca atât, potrivit art. 4 din Constituția RM, dispozițiile constituționale privind drepturile şi libertățile omului se interpretează şi se aplică în concordanță cu pactele şi celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

În ceea ce privește aplicarea art. 4 din Constituție, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 55 din 14 octombrie 1999 privind interpretarea unor prevederi ale art. 4 din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională a statuat că:„...această prevedere comportă consecințe juridice, presupunând mai întâi, că organele de drept sunt în drept să aplice în procesul examinării unor cauze concrete normele dreptului internațional, acordând în caz de neconcordanță prioritate prevederilor internaționale”.

Concomitent, potrivit Hotărârii nr. 10 din 16 aprilie 2010 pentru revizuirea hotărârii nr. 16 din 28 mai 1998 cu privire la interpretarea art. 20 din Constituția RM în redacția hotărârii nr. 39 din 09 iulie 2001, Curtea Constituțională a statuat că practica jurisdicțională internațională este obligatorie pentru Republica Moldova ca stat care a aderat la Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului şi libertăților fundamentale.

Așadar, prin ratificarea Convenției europene pentru apărarea dreptului omului şi libertăţilor fundamentale, inclusiv prin prisma art. 46 par. 1 din Convenție, Republica Moldova şi-a asumat angajamentul de a se conforma hotărârilor definitive ale Curţii în litigiile la care sunt părţi şi a le invoca inclusiv în cazuri similare în vederea evitării unor altor încălcări de același gen.

În temeiul prevederilor enunțate, precum și reieșind din art. 4 al Constituției RM, art. 2 alin. (3) și art. 12 alin. (1) CPC, instanțele judecătorești naționale au obligația să aplice în mod direct, atât prevederile Convenției Europene în tot spectrul al acesteia, cât și concluziile instanței europene în orice caz concret ce este supus aprecierii lor.

Reieșind din cele expuse, Colegiul, la examinarea cererilor de încasarea a remunerației administratorului autorizat, pentru executarea funcției de administrator provizoriu, administrator la insolvabilității, lichidator va aplica direct prevederile Convenției Europene.

Astfel, dreptul de a fi remunerat pentru activitatea realizată în cadrul procesului de insolvabilitate fiind conferit de legiuitor, s-a creat o „așteptare legitimă” a administratorului/ lichidatorului de fi răsplătit pentru munca efectiv realizată în cadrul procesului de insolvabilitate, constituind un drept patrimonial al ultimului. Prin urmare, așteptarea legitimă de a obține o

remunerație pentru munca sa beneficiază de protecția oferită de art. 1 din Protocolul nr. 1 al CEDO.

Având în vedere că, cererea privind încasarea remunerației pentru exercitarea funcției de lichidator este întemeiată, iar pentru perioada de referință, instanța de recurs a stabilit un cuantum calculat conform normelor de drept în vigoare și aplicabile speței în cauză, precum și din considerent că, la moment, debitorul nu mai dispune de bunuri care pot fi incluse în masa debitoare, Colegiul judiciar consideră necesar de a admite cererea de recurs, a casa încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 24 iulie 2024 și a dispune admiterea parțială a cererii lichidatorului Melnic Vitalie cu privire la încasarea de la membrul organelor de conducere a debitorului S.R.L. ”Volmars-Com” , în persoana administratorului statutar și unic asociat Șeremetiev Vladimir, a remunerației fixe pentru perioada exercitării atribuțiilor de lichidator în sumă de 6 000 lei. În rest, cererea lichidatorului Melnic Vitalie se respinge.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității, art. 427 lit. c), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de lichidatorul S S.R.L. ”Volmars-Com”, Melnic Vitalie.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 24 iulie 2024, în procedura de insolvabilitate a S.R.L. ”Volmars-Com”, la cererea lichidatorului Melnic Vitalie cu privire la încasarea de la membrul organelor de conducere a debitorului S.R.L. ”Volmars-Com”în persoana administratorului și asociatului unic Șeremetiev Vladimir a remuneraţiei fixe pentru perioada exercitării atribuțiilor de lichidator și se emite o nouă încheiere sub formă de decizie, prin care:

Se admite parțial cererea lichidatorului S.R.L. ”Volmars-Com”, Melnic Vitalie.

Se încasează de la administratorul statutar și unic asociat al debitorului insolvabil S.R.L. ”Volmars-Com”, Șeremetiev Vladimir, IDNP ***** în beneficiul administratorului autorizat Melnic Vitalie, suma de 6 000 lei (șase mii lei) cu titlu de remunerație pentru exercitarea funcției de lichidator al S.R.L. ”Volmars-Com”.

În rest, se respinge cererea lichidatorului S.R.L. ”Volmars-Com”, Melnic Vitalie.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecător Anton Marina

Judecătorii Mămăligă Natalia

Cojocaru Olga